

Kursuseprogramm

Ainekood FI6049.DT	NIMETUS Intellektuaalne omand ja andmekaitse		
Maht 3 EAP	Kontaktundide maht: 28	Õppesemester: S	Eksam
Eesmärk:	Aine eesmärk ja kuuluvus: Anda kehtivale õigusele tuginedes ülevaade intellektuaalse omandi (IO) ja isikuandmete kaitse olemusest ja nendega seotud õiguse institutidest ja suundumustest.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	IO mõiste, õiguslikud alused, kehtivus ja liigid. IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted, litsentsilepingud. Autoriõigus: autor, teos, õiguste sisu. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused. Teoste vaba kasutamine. Kaubamärk, nõuded kaubamärgile. Varasemad õigused, otsingud. Rahvusvaheline kaubamärk (EL, Madridi süsteem). Domeeninime õiguslik regulatsioon; .ee, .eu, .com. Leiutise kaitse, patent ja kasulik mudel. Patentsuse kriteeriumid. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent). EL ühispatent. Tööstusdisain, registreeritud ja registreerimata disaini kaitse. Ärisaladus, oskusteave, kõlvatu konkurents. Teoste vabakasutuse tüüptingimused (tüüplitsentsid). IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine. Karistusõiguslik regulatsioon. Andmekaitse, infoühiskonna teenus. Avalik teave. Kursuse põhiosa koosneb loengutest ja seminaridest. Iseseisva tööna töötavad tudengid läbi õigusakte ja lahendavad kaasuseid.		
Õpiväljundid:	Aine läbinud tudeng oskab hinnata loometöö tulemuste rakendamise õiguslikku külge, orienteeruda litsentsilepingute põhitingimustes, saab aru õiguste kasutamise põhimõtetest ja teab põhilisi isikuandmete töötlemise reegleid.		
Hindamise meetodid:	Kirjalik eksam.		
Õppejõud:	Tanel Õunapuu		
Inglisekeelne nimetus:	Intellectual property and data protection		
Eeldusaine:	-		
Kohustuslik kirjandus:	Õigusaktid seminarides käsitletavatele teemade mahus: autoriõiguse seadus, patendiseadus, kasuliku mudeli seadus, kaubamärgiseadus, EL Nõukogu määrus (EÜ) nr 207/2009 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta, Tööstusdisaini kaitse seadus, EL Nõukogu määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta, võlaõigusseadus, EL Nõukogu määrus nt 2016/679 isikuandmete kaitse üldmäärus, isikuandmete kaitse seadus, avaliku teabe seadus, infoühiskonna teenuse seadus.		

Asenduskirjandus: (üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	MTÜ Eesti Intellektuaalomandi ja Tehnoloogiasirde Keskus „Intellektuaalomandi õppematerjal“ 2015 http://eitk.ee/public/dokumendid/EITK_opik_rev.pdf Raul Kartus „Leiutiste kaitsmine“ 2017, Patendiamet http://www.epa.ee/sites/www.epa.ee/files/elfinder/dokumendid/2017_leiutiste_kaitsmine_kartus.pdf Patendiameti teavik http://www.epa.ee/sites/www.epa.ee/files/elfinder/dokumendid/eudisain-teavik.pdf Kultuuriministeeriumi teatmik „Autoriõiguse põhimõtted“ 2000 https://www.riigikantselei.ee/valitsus/valitsus/et/riigikantselei/euroopa/kuidas-saab-infot-euroopa-liidu/olulisemad-infomaterjalid/majandus-ja-rahandus/Autori_guse_p_him_tted.pdf Aleksei Kelli ettekanne 2014 „Kehtiva autoriõiguse seaduse muudatused IO kodifitseerimise raames“ https://youtu.be/GQVwZkgq4zA Euroopa Komisjon „IO parima praktika juhend“ 2007 http://eitk.ee/public/dokumendid/valjaanded/est/Intellektuaalomand_Parima_praktika_juhend_2007.pdf Tanel Õunapuu „Lepingute sõlmimise, täitmise ja lõpetamise põhialused“ TLÜ teadmussiirde keskus 2007 Aleksei Kelli, Priit Lätt, Heiki Pisuke „Intellektuaalse omandi kaasuste kogumik“ Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus 2008 https://www.eas.ee/images/doc/sihtasutusest/trukised/io-kaasused.pdf Andmekaitse inspeksiooni veebilehe aki.ee rubriigid „Eraelu kaitse“ ja „Avalik teave“
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded	Eksamile pääsemise eeldus on positiivsele hindele tehtud iseseisev töö (kaasuse lahendus) ning osalemine enamikul seminaridest.
Iseseisva töö nõuded	Iseseisva tööna tuleb lahendada kaasus (juhtumülesanne). Lahendus peab sisaldama probleemi teoreetilist analüüsi ning pakkuma tuginedes õigusaktidele või lepingu tingimustele lahendust.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Teoreetilised teadmised, orienteerumine abimaterjalides ja analüüsioskus. Eksam koosneb kirjalikust testist ja vähemalt kahest kaasusest. Hinne kujuneb vastavalt TLÜ õppekorralduse eeskirjale (eristav hindamine).
Informatsioon kursuse	Läbitavad teemad nädalate või loengute kaupa.

sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupash kontaktundide ajad	1. T 05.09.2017 Õiguse üldpõhimõtted. Õigusaktide hierarhia. IO mõiste, ajalugu, õiguslikud alused IO printsiibid. . 2. T 12.09.2017 Autoriõigus: autor, teos, varalised ja mittevaralised õigused. Autoriõigustega kaasnevad õigused. Andmebaasi tegija õigused. 3. T 19.09.2017 IO ja lepinguõigus: lepingute sõlmimise üldpõhimõtted. Litsentsilepingud. 4. T 03.10.2017 Teoste vaba kasutamine. Arvutiprogrammi vaba kasutamine. Vabakasutuse tüüptingimused (Creative Commons, GNU GPL, Public Domain jms). 5. T 10.10.2017 Leiutise kaitse. Patentsuse kriteeriumid. Kaitsestrateegiad. Patent, kasulik mudel. Eesti patendisüsteem, rahvusvaheline patent (PCT, Euroopa patent). Tööstusdisain. EL registreeritud ja registreerimata disaini kaitse. Varasemate registreeringute otsing. 6. T 17.10.2017 Kaubamärk, nõuded kaubamärgile, kehtivus, strateegia. Varasemate õiguste kontroll. Segiajamise tõenäosus. 7. T 31.10.2017 Ärinime õiguslik regulatsioon. Domeeninime õiguslik kaitse - .ee, .eu, .com. Ärisaladus, kõlvatu konkurents. 8. T 07.11.2017 IO ja tööõigus: töötaja õigused ja tööandja õigused. IO vaidluste lahendamine (kohus, apellatsioonikomisjon) Karistusõiguslik regulatsioon. 9. T 14.11.2017 Andmekaitse: isikuandmete kaitse mõisted, andmesubjekti õigused, andmete töötlemise nõuded, õiguste kaitse 10. T 21.11.2017 Infoühiskonna teenus: põhimõisted, spämm, õiguste kaitse. Avalik teave: õigus teabele, teabenõue, selgitustaotlus, juurdepääsu piirangud. 11. T 28.11.2017 Seminar - kaasuste lahendamine 12. T 05.11.2017 Seminar - kaasuste lahendamine 13. T 12.12.2017 Seminar - kaasuste lahendamine 14. T 19.12.2017 Kordamine, eksam
--	--

Õppeainet kureeriv üksus:	Digitehnoloogiate instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Tanel Õunapuu
Allkiri:	
Kuupäev:	31.08.2017